

**PROPOSTA DE
LIÑAS XERAIS
DOS ORZAMENTOS**

**Cumprindo cun futuro
sustentable**

Índice

I. Limiar.....	3
II. Contorna, situación e oportunidades.....	4
III. Liñas estratéxicas e instrumentais para o 2020	16
IV. Vinculación cos eixes estratéxicos da Programación Plurianual 2019-2022	21
V. Resumo xeral dos orzamentos	22
VI. Principais novidades para o exercicio 2020	24

I. Limiar

Os Estatutos da Universidade de Santiago de Compostela (*Decreto 14/2014, do 30 de xaneiro; DOG núm. 29, do 12 de febreiro de 2014*), dedican o título VII, “Do réxime económico e da programación plurianual”, ao proceso de definición e desenvolvemento da execución orzamentaria da institución. De acordo co artigo 171 “o reitor presentará perante o Claustro Universitario as liñas xerais do orzamentos, xunto coas da programación plurianual ou coa súa actualización”.

A Resolución do 20 de xuño de 2018 sobre delegación de competencias en determinados órganos universitarios (*DOG núm. 124, do 29 de xuño de 2018*) atribúe ao xerente, no apartado III. *Delegación de competencias en favor do/a xerente, Décimo cuarto, B) En materia económico-financeira e orzamentaria*, a competencia para a elaboración do proxecto de orzamentos anual e, xa que logo, das súas liñas xerais.

No exercicio desa competencia, e en directa colaboración co equipo de goberno, preséntase este documento que contén as liñas xerais do exercicio orzamentario de 2020 para, de ser o caso, ser aprobado polo Claustro Universitario.

Para a súa elaboración tivéronse en conta as previsións contidas nas diversas normas de carácter estatal e autonómico, de entre as que cómpre salientar as seguintes:

- Lei orgánica 6/2001, de 21 de decembro, de universidades. BOE núm. 307, do 24 de decembro de 2001 e as posteriores modificacións.
- Real decreto-lei 20/2011, de 30 de decembro, de medidas urxentes en materia orzamentaria, tributaria e financeira para a corrección do déficit público. BOE núm.315, de 31 de decembro de 2011.
- Real decreto-lei 14/2012, de 20 de abril, de medidas urxentes de racionalización do gasto público no ámbito educativo. BOE núm. 96, do 21 de abril de 2012.
- Lei orgánica 2/2012, de 27 de abril, de estabilidade orzamentaria e sostibilidade financeira. BOE núm. 103, de 30 de abril de 2012
- Real decreto-lei 20/2012, de 13 de xullo, de medidas para garantir a estabilidade orzamentaria e de fomento da competitividade. BOE núm. 168, do 14 de xullo de 2012.
- Lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia, aprobada polo Decreto legislativo 1/1999, de 7 de outubro

- Lei 2/2011, de 16 de xuño, de disciplina orzamentaria e sustentabilidade financeira
- Lei 1/2016, de 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno
- Lei 3/2018, de 28 de decembro, de medidas fiscais e administrativas

Do mesmo xeito, tamén se tiveron en conta as disposicións do Regulamento de réxime interno do Claustro, do Regulamento de réxime interno do Consello de Goberno e do Regulamento de xestión orzamentaria.

De acordo con estas previsións e co fin de cumprir coa obriga legal de aprobar o orzamento da Universidade antes de rematar o ano 2019 preséntanse estas liñas con carácter provisional na medida en que non se coñecen cuestións de relevancia estratéxica e que se tratan no seguinte apartado.

II. Contorna, situación e oportunidades

A contorna

O contexto actual polos motivos que se describen a continuación condiciona os orzamentos a aprobar pola Universidade de Santiago de Compostela.

A Comisión de seguimento do Plan Galego de Financiamento Universitario 2016-2010 reuniuse no mes de outubro e nela deuse conta das previsións de evolución dos fondos que o conforman segundo as referencias establecidas no Plan, e das contías correspondentes ao subfondo por custo estándar e obra RAM para cada universidade, quedando pendentes de concretar as cifras correspondentes ao resto do fondos que o conforman.

O proxecto de orzamentos da Xunta de Galicia para o 2020, actualmente en estado de tramitación, eleva en 11 millóns o total do Plan Galego de Financiamento Universitario pero esta contía non se destina na súa totalidade ao reparto directo ás universidades senón que nela computan outros fondos como os destinados ao mantemento da Axencia para a Calidade do Sistema Universitario de Galicia (ACSUG) ou a Universidade Nacional de Educación a Distancia (UNED), así como proxectos da Xunta de Galicia. Sirva como exemplo a construción do Edificio Fontán na Cidade da Cultura para o que se destinan 2,8 millóns.

O subfondo de custo estándar, o de maior contía e que está destinado a financiar o mantemento estrutural das tres universidades, presenta un incremento de 5 millóns de euros condicionado ao momento en que se habilite pola normativa da Administración xeral do Estado o incremento retributivo previsto para o 2020. Cabe destacar que a súa aplicación supón preto de 8 millóns de euros nas tres universidades (arredor de 3,3 na USC) polo que a diferenza minora os recursos dispoñibles para o resto de gasto estrutural. De ser aplicable, suporá a mellora das condicións do persoal e o empeoramento económico da institución ao non aumentar na mesma contía o fondo dedicado ao financiamento estrutural das Universidades que conforman o SUG.

No relativo ao panorama estatal a previsión é que se teña que agardar á conformación dun goberno para concretar o incremento retributivo mencionado. Por outra parte, no caso de prórroga dos orzamentos do 2018, suporá unha limitación para o Estado no gasto que pode ter consecuencias para as administración públicas e, por suposto, para as universidades que non dispoñen de capacidade para xerar recursos propios.

Pero non é esta a única decisión legislativa que afecta ao seu financiamento. O Real decreto-lei 28/2018, do 28 de decembro, para a revalorización das pensións públicas e outras medidas urxentes en materia social, supuxo un incremento considerable nos custos da cota patronal da seguridade social para 2019 ao aumentar as bases máximas de cotización, modificando tamén á alza os tipos para as continxencias por accidente de traballo e enfermidade profesional nun 0.5%.

Na mesma liña, a aprobación do Estatuto do Persoal Investigador en Formación (Real Decreto 103/2019, do 1 de marzo, BOE núm. 64, do 15 de marzo de 2019) establece unha referencia retributiva ao vixente convenio colectivo único do persoal laboral da administración do Estado. Porén, as convocatorias estatais non dotan os recursos necesarios para esta equiparación obrigando aos organismos investigadores, entre eles as universidades, a financiar a diferenza con recursos propios.

Por último, o escenario macroeconómico non escapa tampouco á situación de incerteza. De acordo coas previsións do Programa de Estabilidade 2019-2022 do Reino de España, agárdase unha desaceleración do crecemento e da creación de emprego do 2,2% para o 2019, 1,9% no 2020 e 1,8% en 2021 e 2022. A isto únese a necesidade de seguir contendo o gasto público para reducir o déficit ata o 2% do PIB en 2019, o 1,1% en 2020, o 0,4% en 2021 e acadar unha situación de equilibrio no ano 2022.

O axuste fiscal necesario para reducir o gasto público e aumentar os ingresos manterá nos próximos anos o esforzo para reducir o déficit estrutural desde o 2,6% correspondente ao ano 2018 ata o 1,1% no ano 2022. Non obstante, tal e como recolle a actualización do Programa de estabilidade 2019-2022, as prioridades de gasto estarán relacionadas coas políticas de educación e sanidade e cos investimentos produtivos co obxectivo de que a I+D+i acade o 2% do PIB no 2022. De manterse estes compromisos poderían ser favorables para a evolución económica da Universidade.

As previsións están condicionadas, en calquera caso, polas fortes incertezas derivadas da evolución do escenario político estatal, os cambios no escenario internacional como consecuencia de tensións comerciais, a desaceleración da maioría das principais economías do mundo e a incertidume derivada dos posibles efectos do Brexit.

A situación

Ademais da contorna cómpre ter en conta a situación económica da Universidade. O peche de contas do ano 2018 produciuse en situación de déficit. O exercicio tivo un resultado orzamentario axustado negativo de -1.149.410,53 euros que se suma ao déficit estrutural elevando a cifra a -10,3 millóns de euros.

Exercicio	Déficit de financiamento acumulado	Resultado orzamentario axustado
2013	9.263.960,06	-8.737.829,66
2014	14.657.120,24	-5.351.914,29
2015	12.686.776,65	1.660.417,88
2016	9.474.912,11	2.954.413,96
2017	9.188.256,42	286.655,69
2018	10.337.693,05	-1.149.436,63

A Universidade de Santiago de Compostela ten un nivel de déficit acumulado que se pode cualificar como estrutural a pesar das reducións nos exercicios 2016 e 2017. Nestes exercicios tiveron lugar circunstancias singulares que se comentan a continuación e que contribuíron a esa redución.

Os anticipos reembolsables figuran como débeda financeira xa que se materializan como préstamos que, unha vez certificado o gasto, se convarten en subvención e cancelan o préstamo. Esta dinámica, ao tratarse de financiamento para actividades plurianuais xera distorsións nos exercicios nos que se produce a cancelación.

Así mesmo, tivo lugar un importante ingreso derivado da recuperación de IVE tal e como se explica na páxina 24 do informe en relación co artigo 39 de ingresos *“A partida fundamental deste artigo recolle 4 millóns de euros correspondentes á devolución do IVE soportado na investigación básica dos anos 2005 a 2008 por sentenzas do Tribunal Supremo de 8/3/16 (exercicio 2005) e da Audiencia Nacional de 7/4/16 (exercicios 2006-2007-2008)”*

Por outra banda, no ano 2017, tal e como se recolle no Informe de xestión 2017 (páxina 21) *“O superávit prodúcese polos ingresos extraordinarios consecuencia dos xuros de demora cobrados pola sentenza de devolución do IVE (2011-2012-2013) –capítulo 5 e pola venda do Hospital de Galeras –Capítulo 6.”*

Para unha comprensión cabal da situación financeira da USC débese ter en consideración a incidencia da incorporación de remanentes dun exercicio ao seguinte. Esta técnica contable debe empregarse, de conformidade coas normas dos Principios Contables Públicos, cando o recoñecemento dun dereito destinado a unha actividade específica (proxectos de investigación, subvencións ou convenios entre outros) se realiza nun exercicio pero ten carácter plurianual. O dereito recoñécese pola súa totalidade nese exercicio pero o gasto realizarase en sucesivos exercicios, trasladando

así o gasto aos seguintes orzamentos. A finalidade é a de controlar e poder xustificar que os fondos se destinan a esa actividade concreta e non a outras.

Non obstante, esta excepción á regra xeral afonda na estruturalización do déficit da Universidade pois o que se está trasladando é o gasto sen un ingreso que o respalde nese exercicio. Os remanentes de tesourería non son suficientes para financiar as actividades de carácter finalista polo que se debe completar esa contía con outros fondos.

A evolución dos remanentes incorporados a cada exercicio é a seguinte:

Ano	Remanentes incorporados	Déficit acumulado
2015	32.855.304,34	14.657.120,24
2016	29.797.082,89	12.686.776,65
2017	37.225.511,10	9.474.912,11
2018	31.200.734,95	9.188.256,42
2019	32.364.750,36	10.337.666,95

Como se explicou ao principio do apartado, o déficit estrutural da Universidade ten unha evolución histórica que obrigou nos últimos anos a presentar plans de equilibrio ou económico-financeiros que non conseguiron resolver o problema de fondo asociado ás dinámicas descritas e á falta de recursos que cubran os custos estruturais da institución, cada vez máis elevados na parte de gasto corrente.

O último Plan de Reequilibrio Económico-Financeiro foi aprobado no Consello Social do 22 de setembro de 2014 e aprobado pola Consellería de Facenda o 26 de novembro de 2014. Como consecuencia da entrada en funcionamento do novo Plan Galego de Financiamento Universitario 2016-2020, comunicouse á Xunta unha revisión do Plan Financeiro de Reequilibrio, aprobado no Consello Social o 27 de novembro de 2015, tendo en conta as novas previsións.

O PERF baseábase nunha serie de medidas que permitirían absorber en 6 anos o déficit acumulado da institución, que naquel momento era de 16,3 millóns de euros, e por outra parte, aprobar orzamentos en equilibrio ou superávit a partir do exercicio 2020.

No Capítulo I de persoal o Plan prevía a amortización de prazas de PDI e PAS funcionario por xubilacións forzosas (-10,4 millóns €)

A amortización afectaba inicialmente a 138 prazas de PDI e 81 prazas de PAS, repoñendo o 10% de PDI (taxa permitida no ano 2014) e o 0% de PAS, o que supoñía 13 prazas novas de PDI e unha redución neta de 125 prazas de PDI.

No ano 2015 a taxa de reposición para o PDI elevouse ao 50% e no 2016 ao 100% incorporando novo persoal e supoñendo unha revisión do plan de amortizacións inicial que se materializa na revisión do ano 2015 mediante a aplicación de 950.000 euros a repoñer efectivos. Así, a redución efectiva de custes de persoal antes da aplicación das medidas de incrementos e recuperacións retributivas no periodo 2015-2017 foi do 3,85%.

En todo caso, cómpre valorar na súa xusta medida que o mantemento do número de efectivos garantiu a continuidade das funcións que a Universidade ten encomendadas.

A evolución do número de efectivos contratados con fondos do capítulo VI foi a seguinte:

	2015	2016	2017	2018
Investigadores ETC	531,84	553,13	628,74	639,95
Investigadores Programas RRHH*	364	379	406	454
Total ETC	895,84	932,13	1034,74	1093,95
*Os datos son a 31/12 de cada ano. Os investigadores con cargo a programas de RRHH teñen dedicación a tempo completo.				

No resto de capítulos sobre os que o Plan prevía actuar (II e IV) as liquidacións definitivas dos correspondentes exercicios no que atinxe a ingresos e gastos non afectados, aproximáronse ao de previsto nel.

En relación coa débeda bancaria da Universidade, a súa renegociación produciuse tal como se contemplaba no PEFR, con dous anos de carencia na súa amortización (2015 e 2016). Así mesmo, houbo un reagrupamento dos préstamos que tivo como consecuencia un incremento nos xuros.

No suposto dos anticipos reembolsables, o PEFR prevía un aprazamento das cantidades a amortizar anualmente (co conseguinte custo de xuros), agás as contías que, ou ben se debían reintegrar á Xunta de Galicia (802.908 euros anuais ata 2018),

ou para as que se recibiría un financiamento afectado da Xunta para a súa devolución (1.168.291 euros anuais ata 2016).

O impacto dese aprazamento, ademais dos xuros xa mencionados, recaería nos exercicios 2018, 2019 e 2020, onde se repercutirían nos orzamentos importes superiores aos previstos por 0,3 M€, 4,8 M€ e 1,8 M€ respectivamente.

Isto obrigou, como xa se indicou nas liñas xerais e no orzamento para o ano 2019, a unha nova reprogramación no ano 2018 que permitise aplanar a débeda nos exercicios seguintes. Obtívose un alongamento dos prazos de reembolso ata 2028, unha redución dos tipos de xuros, así como dous anos de carencia para o caso da débeda a reintegrar á Administración Autonómica.

As previsións do PEFR víronse modificadas de xeito importante ao aplicar os recursos obtidos pola venda da parcela de Galeras e destinar esa contía a cancelar unha boa parte das amortizacións antes aprazadas, como se comentou anteriormente (en total 5,8 M€ para amortización do principal, e 0,3 M€ para xuros).

En conclusión, a situación da universidade está condicionada polo déficit estrutural que se traslada dun exercicio ao seguinte, polas dinámicas xeradas como consecuencia da actividades financiadas con carácter finalista e pola insuficiencia dos recursos incondicionados captados para xerar un aforro que permitan o desenvolvemento das políticas da institución con suficiencia e autonomía.

Actualmente, como consecuencia do peche das contas do ano 2018 en situación de déficit en termos SEC-2010 por unha contía de 1,3 millóns de euros, foi necesaria a presentación dun borrador de Plan Económico-Financeiro para os anos 2019 e 2020 en cumprimento das disposicións contidas na Lei 2/2011 do 16 de xuño, de disciplina orzamentaria e sostibilidade financeira de Galicia e do Plan Galego de Financiamento Universitario do SUG 2016-2020.

Este borrador, remitido á Consellería de Facenda no mes de agosto e pendente de aprobación nos órganos de goberno da Universidade, baséase en medidas de contención do gasto corrente, fundamentalmente mediante o cambio no modelo de xestión do contrato da limpeza de edificios na USC e nas principais subministracións así como na redución da contratación temporal de persoal en aplicación do disposto nas

leis de orzamentos de Galicia. Así mesmo, contéplase unha redución do 10% do gasto corrente dos centros orgánicos. Estas medidas non afectan ás previsións dos plans para o persoal da USC.

Pola parte dos ingresos, introdúcense medidas para o seu aumento a través da cooperación institucional poñendo en valor os servizos de extensión universitaria que a Universidade abre á cidadanía das cidades onde ten presenza, e tamén mediante o alleamento de bens inmobles sen uso actualmente.

A pesar de que se dispón da autorización sobre o límite de masa salarial para o ano 2020, non existe comunicación polo momento sobre as Ofertas de Emprego Público de Persoal Docente e Investigador e do Persoal de Administración e Servizos correspondentes ao ano 2019 e que teñen repercusión no exercicio 2020.

En relación co ano 2019, cómpre tamén render contas sobre a execución dos obxectivos fixados nas anteriores liñas xerais, sen prexuízo da revisión das liñas da Programación Plurianual.

1. O refinanciamento da débeda: levouse a cabo a reprogramación temporal da débeda que consistiu no alongamento dos prazos de reembolso ata o 2028, a redución do tipo de xuros así como dous anos de carencia para o caso da débeda a reintegrar á Administración autonómica.

Ano	Situación en 2018			Situación en 2019 (reprogramación)		
	Débeda bancaria	Anticipos estatais e autonómicos	Total	Débeda bancaria	Anticipos estatais e autonómicos	Total
2019	3.828.301,50	1.562.124,43	5.390.425,93	1.813.731,72	759.216,10	2.572.947,82
2020	3.864.123,89	2.881.182,00	6.745.305,89	1.827.689,17	2.050.941,61	3.878.630,78
2021	3.900.678,62	933.694,45	4.834.373,07	1.841.931,98	710.728,84	2.552.660,82
2022	3.937.980,74	887.184,06	4.825.164,80	1.856.465,98	664.218,44	2.520.684,42
2023	940.170,94	848.200,41	1.788.371,35	1.871.297,13	625.234,79	2.496.531,92
2024	940.170,94	670.292,06	1.610.463,00	1.886.431,50	625.234,73	2.511.666,23
2025	940.170,94	-	940.170,94	1.901.875,29	579.942,71	2.481.818,00
2026	-	-	-	1.917.634,82	579.942,71	2.497.577,53
2027	-	-	-	1.933.716,56	579.942,71	2.513.659,27
2028	-	-	-	1.833.615,61	579.942,71	2.413.558,32

TOTAIS	18.351.597,57	7.782.677,41	26.134.274,98	18.684.389,80	7.755.345,33	26.439.735,13
--------	---------------	--------------	---------------	---------------	--------------	---------------

2. O investimento estratéxico que xere aforro ou redución de custos no futuro:

Nos orzamentos de 2019 destináronse 800.000 euros aos centros para descentralizar a obra RAM menor de xeito que se realice de forma máis áxil.

Así mesmo, iniciáronse as actuacións para realizar investimentos que reduzan os consumos e o mantemento, aumenten a eficiencia enerxética e promovan a sustentabilidade.

3. Tecnoloxías da información e das comunicacións: a nova web institucional e a nova app para dispositivos móbiles centraron unha das melloras neste ámbito e poñeranse en marcha no mes de decembro. Estes dous elementos teñen por finalidade mellorar a comunicación e facilitar as xestións, en especial as dirixidas ao alumnado.

Por outra banda, introducíronse novos servizos telemáticos destinados á comunidade universitaria, nomeadamente no ámbito da selección de persoal. Por primeira vez, os procesos selectivos para o profesorado non permanente foron electrónicos mellorando substancialmente a axilidade do proceso e facilitando ás persoas aspirantes os trámites necesarios para presentarse a unha praza.

Así mesmo, producíronse avances importantes no eido da administración electrónica facendo máis eficiente a prestación dos servizos. Ampliouse o número de procedementos e formularios para a realización de trámites na Sede Electrónica, púxose en marcha o rexistro electrónico e un novo sistema de comunicacións internas entre unidades administrativas e comezouse a interoperar con outras administracións públicas para a consulta de datos. Tamén se ampliaron os ámbitos nos que se poden obter certificacións electrónicas automatizadas.

En relación co alumnado, producíronse avances na mellora dos servizos académicos coa instalación dun novo módulo para a xestión dos estudos de doutoramento, a elaboración dunhas novas táboas para o recoñecemento de cualificacións dos estudos realizados en réxime de intercambio e a expedición dun elevado número de títulos como consecuencia da retirada do requisito de coñecemento dunha lingua estranxeira para graduarse.

4. A normalización e redución dos incrementos producidos nos Capítulos I e VI relativos ao persoal:

4.1 *reducir a conflictividade xudicial e revisar os procedementos de contratación no capítulo VI*: as negociacións cos representantes do persoal no ámbito do Capítulo VI frutificaron polo momento nun novo regulamento de selección e continuarán para o establecemento de categorías e retribucións para o persoal investigador e para o persoal de apoio á investigación. Isto permitirá unha regulación máis xusta das condicións de traballo e maior seguridade xurídica para todos, incluída a institución. Así mesmo, tamén se está explorando a vía do contrato indefinido disposto no Real decreto-lei 3/2019, do 8 de febreiro, de medidas urxentes no ámbito da Ciencia, a Tecnoloxía, a Innovación e a Universidade como solución á precariedade deste colectivo.

4.2 *estabilizar o persoal temporal do capítulo I*: as convocatorias de selección de persoal no ámbito de PDI e PAS contemplan a estabilización do persoal temporal do capítulo I, reducindo no primeiro caso as figuras de profesor substituto e incluíndo nas ofertas as prazas de estabilización no segundo colectivo.

4.3 *reorganizar os efectivos para prestar novos servizos demandados*. Destaca neste punto a reforma da Relación de Postos de Traballo para a posta en marcha do CEBEGA, que entrará en funcionamento finalmente no mes de novembro e a revisión da estrutura da Secretaría Xeral, reforzando singularmente o Servizo de Asesoría Xurídica e creando unha área de seguridade da información. Así mesmo, o Plan para o PAS 2019-2022 presentado en maio deste ano contempla tamén a revisión da Relación de Postos de Traballo do resto de servizos.

5. A redución do gasto corrente en 2 millóns de euros nos próximos catro anos.

No gasto corrente inclúense os custos de persoal e os de funcionamento ordinario como subministracións, limpeza ou seguridade entre outros. No primeiro dos exercicios, é dicir, 2019 realizouse unha contención na contratación temporal do capítulo I, reasignando docencia no caso do persoal docente e asignando funcións temporalmente para dar resposta a cargas puntuais de traballo e eliminando os contratos de reforzo. Esta redución tivo un impacto de arredor de 130 mil euros.

Cómpre tamén facer referencia á prórroga forzosa dos contratos de limpeza de edificios que se realizaron por un período inicial de 6 meses e que non supuxeron un incremento de custos ao manter as condicións nas que se estaban prestando.

6. O incremento dos ingresos mediante a revisión de canons por unha parte, e das tarifas e prezos de servizos prestados. Nos orzamentos do ano 2019 revisáronse as tarifas incrementándose de acordo co Índice de Prezos ao Consumo (IPC), tal e como establece a normativa aplicable.

7. A busca de alianzas coas outras universidades galegas, coas administracións locais e co goberno autonómico para compartir recursos que supoñan un aforro e racionalicen os custos. Os contactos institucionais a todos os niveis intensificáronse permitindo a constitución de grupos de traballo que desbloqueasen actuacións necesarias como as que se iniciarán no Campus Sur de Santiago neste último trimestre de 2019.

Nesta mesma liña estase traballando actualmente na sinatura dun protocolo co CIXTEC cuxo obxecto é a posta a disposición, de maneira gratuíta para a Universidade, das plataformas informáticas de xestión dos diferentes ámbitos que se empregan na Administración autonómica. A primeira delas, a ferramenta de licitación Silex, destinada á xestión da contratación pública electrónica contemplada na Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do Sector público, porase en funcionamento en xaneiro de 2020.

8. A revisión dos entes instrumentais, tratando de integrar no novo Consorcio aquelas unidades que sexan factibles, e definindo un tamaño mínimo e rendible. O proceso de integración no novo Consorcio púxose en marcha e permitirá a racionalización das estruturas que xestionan servizos para as tres universidades, singularmente a Comisión interuniversitaria de Galicia e Bugalicia. A Universidade de Santiago de Compostela lidera esta integración, ao presidir a Comisión de liquidación do anterior Consorcio (Cixug).

9. O axuste das necesidades do servizo de bibliotecas ao novo calendario académico: realizáronse os axustes necesarios no servizo de bibliotecas, previa negociación cos representantes do alumnado, para asegurar a maior amplitude de horarios e de espazos nos períodos de avaliación.

Oportunidades

A situación descrita non é favorable pero os problemas estruturais da universidade continuarán agravándose se non se adoptan medidas excepcionais. A simple contención do gasto, como xa queda demostrado coa xestión dos últimos anos, non solucionará as eivas actuais e o que podería ser peor, lastrarán a viabilidade da

institución e a posibilidade de adaptarse aos cambios que se están producindo na docencia e na investigación se non se produce a compensación ou axuste por parte da Xunta de Galicia.

Por isto, as liñas xerais que se presentan apostan polo futuro da Universidade con valentía pero tamén con rigor, transparencia e responsabilidade e co obxectivo de camiñar cara a sostibilidade a medio prazo para que a USC siga liderando o coñecemento en Galicia. Non se trata de gastar máis, senón de gastar para acadar os resultados que permitan un novo modelo de gobernanza económica e que senten as bases da recuperación da institución.

Temos que ser quen de asumir riscos apostando por políticas de gasto con actuacións ben deseñadas, enfocadas á consecución dos obxectivos establecidos na Programación Plurianual e ter a capacidade de executalas e ao mesmo tempo ser quen de liderar , coa aprobación dos órganos de goberno da Universidade, actuacións de denuncia da actual situación e demandar da Xunta de Galicia un financiamento axeitado.

III. Liñas estratéxicas e instrumentais para o 2020

Os orzamentos para o 2020 reflectirán unha nova estrutura orzamentaria que visibilice as políticas do goberno superando o modelo de meras contas económicas. As políticas a desenvolver están relacionadas coas seguintes liñas estratéxicas vinculadas aos obxectivos da Programación Plurianual:

Liñas prioritarias

1. As persoas
2. Os medios necesarios
3. A cooperación institucional

Liñas instrumentais

4. Corresponsabilidade no gasto
5. Transparencia, rigor e control

Liñas prioritarias

1. *As persoas*

O alumnado é o motor da institución. As melloras xerais nas infraestruturas, nos servizos que se lles prestan e na súa atención constitúen prioridades do goberno e da institución, pero tamén a resposta rápida aos problemas da contorna. Actualmente a especulación inmobiliaria derivada do aumento do turismo, especialmente na cidade de Santiago, dificulta o acceso a alugueres a prezos que os e as estudantes e as súas familias poidan asumir. Como resposta a isto, os orzamentos contemplan un plan de choque consistente na revisión dos criterios de asignación relacionados coa renda dispoñible das 1.200 prazas de residencias universitarias que oferta a USC e que a converten nunha universidade singular dentro do Sistema Universitario Galego, así como na mellora das dotacións e servizos relacionados co aloxamento.

A especulación inmobiliaria relacionada co auxe do turismo, con especial incidencia na cidade de Santiago de Compostela, está levando a que o alumnado con dificultades económicas atope obstáculos para dispoñer de vivenda durante o curso. Para paliar este problema, e tendo en conta que os criterios polos que se adxudican as prazas de residencia actualmente combinan requisitos académicos e umbrais económicos, na próxima revisión das tarifas do Sistema Universitario de Residencias estableceranse os mecanismos necesarios para evitar que o actual encarecemento dos alugueiros de pisos impida que as persoas con menos recursos poidan acceder ao sistema universitario.

Nesta liña, estudarase a apertura á comunidade universitaria do resto de universidades españolas de prazas de residencia durante o período estival. Os ingresos xerados por esta vía serán reinvestidos no mantemento e mellora das instalacións.

Outra medida no ámbito do alumnado será a de achegar de novo os servizos aos centros docentes, reforzando a centralización das unidades de xestión de centros e departamentos para incrementar a atención directa nelas. O programa piloto iniciouse na Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais onde se atopa en proceso de licitación o proxecto para unha reforma que servirá para situar o persoal nun espazo único e que poida dar atención ás necesidades administrativas do alumnado, pero tamén do resto de colectivos do centro. Deste xeito, achégase a administración ao usuario co obxectivo de mellorar a atención prestada.

En segundo lugar están as persoas que prestan os seus servizos na Universidade. Durante o ano 2020 executaranse os Plans plurianuais do persoal docente e investigador e do persoal de administración e servizos. Ambos os plans están destinados a frear a idade media do persoal, reducir a precariedade e consolidar a promoción profesional.

Así mesmo, contéplase a execución económica de acordos no ámbito do persoal investigador e de apoio á investigación que permitan reducir a precariedade e sentar as bases dun modelo de investigación sostible que recoñeza a importancia desta misión, en expansión constante nos últimos anos e aínda pendente da súa concreción.

En xeral para a comunidade universitaria continuarase coa implantación de ferramentas informáticas de autoservizo que faciliten o acceso a trámites administrativos e de servizos e que melloren as canles de comunicación e a información que se transmite a través delas.

2. Os medios necesarios

Mellorar a situación das infraestruturas é un dos principais obxectivos para o 2020. Esta liña desenvólvese a través do Plan de Infraestruturas, de conformidade coa Programación Plurianual 2019-2022 aprobada, e cuxas liñas xerais se presentan ao Claustro e, posteriormente, deberán aprobar o Consello de Goberno e o Consello Social.

A nivel da institución, na contención do gasto corrente terá unha especial incidencia a nova organización do servizo de limpeza e un novo modelo de contratación das

subministracións enerxéticas e o mantemento. Como xa se comentou, tamén terá incidencia a redución dun 10% do gasto corrente dos diferentes órganos de goberno e servizos centrais.

Aliñado co anterior, introducíranse novos instrumentos de contratación para a obra RAM que reduzan os custos por unidade de obra e simplifiquen a tramitación administrativa das licitacións mediante un acordo marco para este tipo de obras.

3. A cooperación institucional

Os orzamentos para o 2020 contemplarán o reforzo da cooperación institucional, singularmente cos concellos de Santiago de Compostela e Lugo para facer efectivos e impulsar novos convenios de colaboración para mellorar a integración da universidade nas cidades e reducir o gasto no mantemento das infraestruturas.

Así mesmo, impulsaranse acordos de colaboración coa Xunta de Galicia que fagan viables economicamente as actuacións sobre a infraestrutura docente e investigadora.

A cooperación institucional estará dirixida tamén ao establecemento de convenios que permitan compartir recursos tecnolóxicos que axuden á modernización da xestión.

Liñas instrumentais

4. Corresponsabilidade no gasto.

Esta liña continúa as accións iniciadas no ano 2019 incrementando a distribución de fondos a centros e estruturas de investigación destinados a obras de reforma, ampliación e mellora, promovendo a corresponsabilidade, o cofinanciamento e a coordinación e introducindo novos criterios de reparto dos fondos descentralizados para promocionar medidas dirixidas ao aforro e á mellora da eficiencia.

Cómpre devolver a capacidade de decisión ás diferentes estruturas, democratizando así os órganos de goberno. Este obxectivo conseguirase coa descentralización e cunha nova xestión dos chamados custos indirectos vinculados á investigación afondando na corresponsabilidade co persoal e singularmente cos centros.

Así, os ingresos da institución derivados de actividades que contemplan custos indirectos descentralízanse parcialmente a aquelas estruturas que teñan unha maior porcentaxe de cobertura dos gastos indirectos que xeran, permitindo que os destinen con autonomía á mellora das súas infraestruturas e a actuacións estratéxicas que

consoliden a súa posición. Este novo modelo de xestión permitirá ademais que na medida en que se mellore esa porcentaxe de cobertura, estas estruturas reciban en anos sucesivos unha porcentaxe maior dos ingresos que xeran por custos indirectos tendendo ao autofinanciamento desas estruturas, coa conseguinte repercusión na asignación ás mesmas dos créditos non afectados nos orzamentos.

Incluiranse no orzamento os ingresos condicionados contemplados no convenio de I+D coa Consellería de Educación, Formación Profesional e Universidade e teranse en conta os ingresos nas unidades correspondentes á hora de facer a distribución de créditos non condicionados.

Desenvolverase inicialmente un programa piloto dirixido a aqueles centros con maior capacidade de xeración de recursos. Os centros que cumpran os requisitos fixados recibirán unha transferencia por un importe equivalente ao 15 % do importe retido en concepto de custos indirectos no centro.

Emprégase o concepto de Custo Indirecto (CI) para referirnos aos custos en recursos, humanos e materiais, que son precisos para a realización dunha actividade de investigación, pero que non se poden atribuír exclusivamente a esta. Son custos indirectos o consumo de subministracións enerxéticas, os servizos de limpeza e telefonía, a amortización dos equipos empregados e mesmo a das instalacións. Así mesmo, tamén se inclúe entre os custos indirectos o custo do persoal administrativo, directivo, e aquel que participa na actividade de xeito parcial. Non debe confundirse, polo tanto, CI coa porcentaxe de retención que a USC aplica sobre os ingresos xerados por certas actividades.

Aos efectos deste programa, e tal e como se describe en liñas superiores, terase en conta a capacidade dos centros para cubrir unicamente os CI procedentes de subministracións, limpeza, seguridade, centros auxiliares e unidades de xestión de investigación; e exclúiranse os custos indirectos relativos á amortizacións de edificios ou equipos.

A USC ten operativo o Sistema de contabilidade analítica que calcula os CI nos termos fixados polo “Modelo de Contabilidade Analítica para universidades, particularización do Modelo C.A.N.O.A.”, un modelo oficial e de obrigada utilización para o conxunto de universidades públicas. Este sistema calcula os custos xerados en cada actividade e informa sobre a súa procedencia e natureza, e, consecuentemente, tamén permite

coñecer os CI vinculados a cada centro. Será este o sistema que proverá os informes precisos para a posta en marcha deste programa.

5. Transparencia, rigor e control.

A nova estrutura orzamentaria responde a estas ideas e instrumentarase a través do reforzo do control do gasto aumentando a transparencia e a fiscalización. A estrutura anterior tiña como resultado a existencia de partidas orzamentarias difusas e pouco controlables que poden aumentar o déficit.

Estableceranse mecanismos para garantir un control simple e áxil dos gastos que aumente o rigor e a disciplina orzamentaria e que supoñan que as decisións ou acordos dos órganos de goberno con contido económico precisen de informes previos favorables para levalas a cabo. Así mesmo, mellorarase o control nos investimentos en mobles e inmobles de certa entidade e que deberán ir acompañados dunha memoria económica que avale a súa pertinencia e viabilidade.

IV. Vinculación cos eixes estratéxicos da Programación Plurianual 2019-2022

As liñas presentadas para o 2020 e que se traducirán nuns orzamentos elaborados con rigor e responsabilidade están vinculadas a unha base estratéxica de carácter plurianual recollida na Programación para o período 2019-2022.

Esta visión a medio prazo serve para avaliar o grao de consecución das diferentes políticas e orientar os esforzos a aquelas actuacións que aseguren mellora das funcións propias da universidade, dos recursos dos que dispón e da sustentabilidade económico-financeira da Universidade.

A continuación amósase a relación das liñas descritas no apartado III cos eixes da Programación Plurianual 2019-2022:

Eixes da Programación Plurianual	Liñas estratéxicas	Liña instrumental
1. Centrar a atención no estudiantado 2. Comprometerse co persoal	1. As persoas	
3. Poñerse ao servizo da sociedade	3. A cooperación institucional	4. Corresponsabilidade no gasto
4. Situar o coñecemento da USC na vangarda 5. Proxectar a USC polo mundo 6. Xestionar os recursos de forma intelixente	2. Os medios necesarios	5. Transparencia, rigor e control

V. Resumo xeral dos orzamentos

INGRESOS

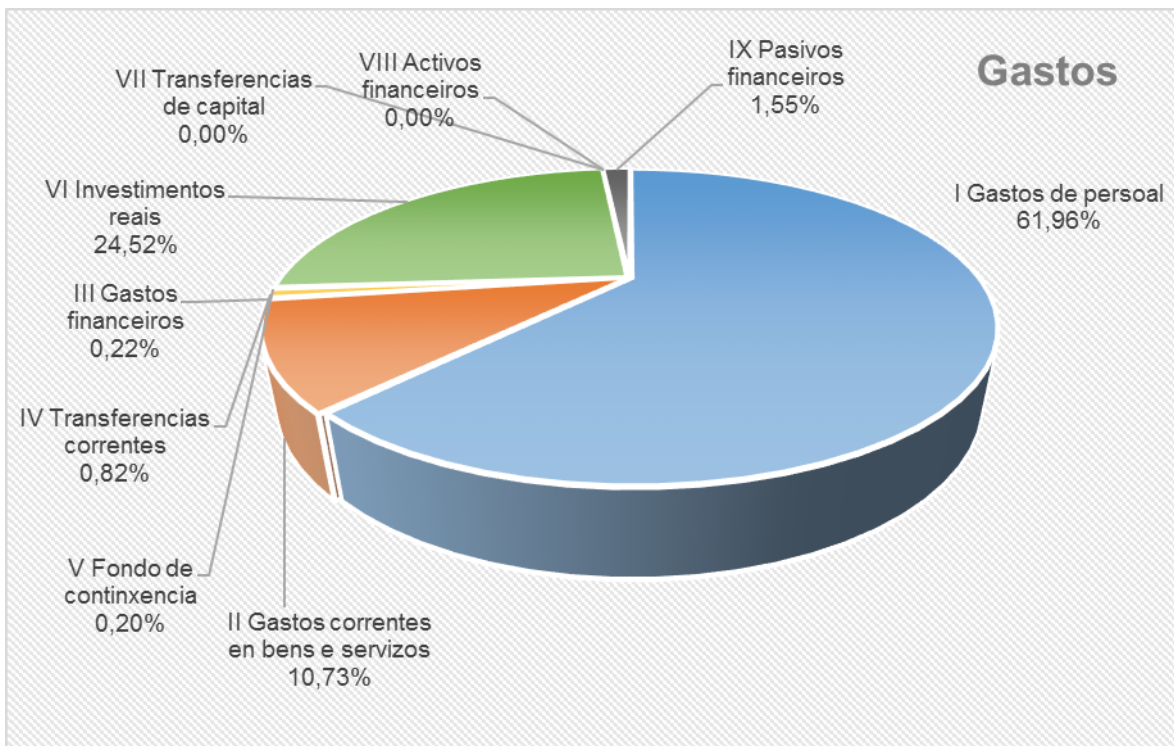
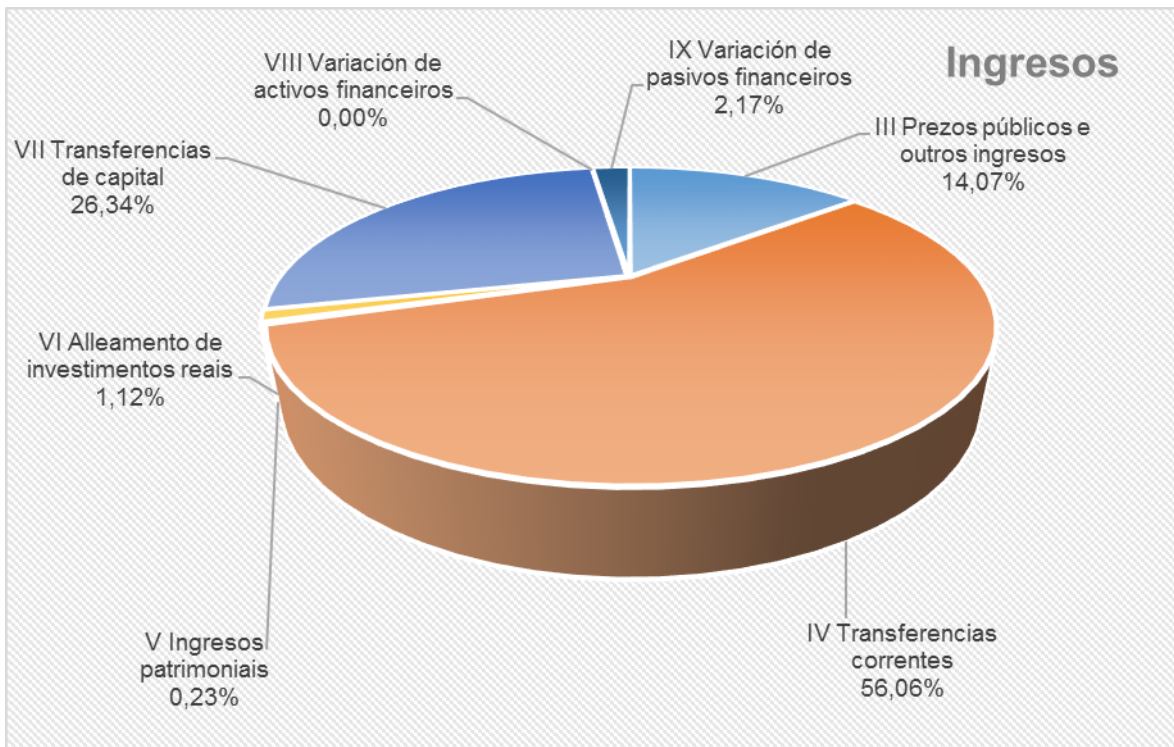
Capítulo	2018	2019	2020
III. Prezos públicos e outros ingresos	34.967.870	35.090.000	35.765.000
IV. Transferencias correntes	134.663.401	138.560.610	142.552.774
V. Ingresos patrimoniais	383.357	487.000	596.200
VI. Alleamento de investimentos reais	-	1.079.340	2.850.000
VII. Transferencias de capital	56.649.959	63.608.730	66.970.515
IX. Pasivos financeiros	5.900.000,00	5.847.000	5.530.000

Total orzamento de ingresos	232.564.587	244.672.680	254.264.489
------------------------------------	--------------------	--------------------	--------------------

GASTOS

Capítulo	2018	2019	2020
I. Gastos de persoal	144.813.865	151.246.700	157.535.450
II. Gastos correntes	25.759.611	26.709.815	27.287.450
III. Gastos financeiros	400.000	390.165	565.000
IV. Transferencias correntes	1.733.580	1.733.580	2.087.496
V. Fondo de reserva	50.000	1.500.000	500.000
VI. Investimentos reais	55.211.425	60.467.420	62.348.705
VII. Transferencias de capital	-	-	-
VIII. Activos financeiros	-	-	-
IX. Pasivos financeiros	4.596.106	2.625.000	3.940.000

Total orzamento de gastos	232.564.587	244.672.680	254.264.489
----------------------------------	--------------------	--------------------	--------------------

VI. Principais novidades para o exercicio 2020

En relación cos **ingresos**:

- Nos capítulos IV e VII consígnase un incremento derivado do financiamento do Plan Galego de Financiamento Universitario, cuxa previsión é que aumente preto duns 2,68 millóns de euros con respecto ao ano anterior. Este aumento responde case na súa totalidade á evolución dos fondos de acordo cos incrementos previstos para a masa salarial, polo que non supón un incremento real de financiamento. Non se consideran neste incremento os recursos para I+D+i de carácter competitivo.
- Prevese un incremento de 0,31 millóns de euros nos ingresos por servizos prestados de I+D+i, reflectidos no capítulo III. Así mesmo recóllese un pequeno incremento da partida de prezos públicos, tendo en conta a estabilización do número de alumnos e incluso un lixeiro aumento do número de créditos matriculados.
- Prevese un incremento no conxunto dos fondos públicos competitivos captados no ámbito de I+D+i, reflectidos en distintas partidas dos capítulos VII e IX de aproximadamente 3,29 millóns de euros con respecto ás previsións iniciais de 2019. Esta estimación fundaméntase por un lado no aumento do fondo de investigación do PGFU e na tendencia seguida na captación de fondos estatais e europeos nos últimos exercicios. No capítulo VII, dentro das cifras indicadas, sitúanse os convenios xa asinados coa Consellería de Educación, Universidades e Formación Profesional, para o desenvolvemento de accións estratéxicas (total para 2020 1,67 millóns de euros) e para o mantemento dos servizos xerais, incluído o Hospital Rof-Codina (total para 2020 0,72 millóns de euros)
- No capítulo VI, alleamento de investimentos reais, contéplase un ingreso pola venda dunha parcela no Campus Norte. Aínda que a taxación supera os 3 millóns de euros, estimouse un ingreso un pouco inferior en 2020. Procederase ao alleamento da devandita parcela unha vez que se poñan en funcionamento servizos alternativos de acceso, mobilidade e aparcadoiro equivalentes, como mínimo, a aqueles dos que fai uso na actualidade a comunidade universitaria do Campus Norte.

- Existe unha previsión de ingresos no capítulo VII relacionada coa convocatoria de axudas para a mellora da eficiencia enerxética do INEGA, orzamentada en 2,24 millóns. Esta convocatoria esixe o cofinanciamento con fondos da propia USC dun 20% do total, como se explicará no apartado de gastos.
- Prevese a posta en marcha do micromecenado coa orzamentación duns ingresos de 0,30 millóns dentro do capítulo IV.
- No capítulo V, ingresos derivados da explotación patrimonial, existe por un lado a práctica desaparición dos ingresos de xuros bancarios, mais por outro prevese un incremento derivado da actualización das tarifas por cesión de espazos; tamén se fundamenta o incremento por este concepto (0,12 millóns) no comportamento destes ingresos en 2019.

Por último, cómpre aclarar que hai un aumento aparente de determinados ingresos, que en realidade responde a unha mecánica de orzamentación máis correcta. Singularízanse partidas no orzamento inicial para as actividades que en exercicios anteriores non se contemplaban ao inicio do exercicio ou se facía por contías inferiores aos ingresos finais, e se creaban as partidas de gastos correlativas mediante xeracións de crédito. Aínda que as actividades e partidas singulares non se poden establecer de antemán, ata a súa aprobación, os ingresos veñen seguindo unha dinámica nos últimos exercicios que permite unha estimación realista. Un exemplo paradigmático son os ingresos que se producirán pola actividade da Universidade de verán.

Novidades máis importantes nos ingresos	Contía
Plan Galego de Financiamento Universitario 2016-2020	2.680.000
Venda parcela no Campus Norte	2.850.000
Ingresos procedentes da investigación	3.290.000
Recursos para a mellora da eficiencia enerxética (INEGA)	2.240.000
Posta en marcha do micromecenado	300.000
Ingresos derivados da explotación patrimonial	120.000

En relación cos **gastos**, as cuestións máis salientables son:

- O capítulo I, Gastos de persoal, reflicte un incremento con respecto ao ano anterior de 6,29 millóns de euros (un 4,21%) que se debe en boa parte á subida retributiva prevista do 2,2%, que supoñen arredor de 3,2 millóns de euros. O resto do incremento responde á incorporación neste capítulo do persoal declarado indefinido por sentenza xudicial (aproximadamente 1,2 millóns con Seguridade Social incluída), aos incrementos como consecuencia da obtención de novos complementos por antigüidade e outros conceptos ou crecemento vexetativo e ás políticas previstas en materia de persoal (0,7 millóns no ámbito do PDI e outros 0,7 millóns para o PAS) co obxectivo prioritario de renovar, consolidar e promocionar o cadro de persoal.

A inclusión definitiva na Relación de Postos de Traballo dos postos ocupados por persoal declarado indefinido por sentenza xudicial farase despois de analizar o carácter estrutural dos servizos que prestan.

Para o PDI as actuacións correspondentes ao Plan plurianual de profesorado (2019-2022) aprobado polo Consello de Goberno e que terán incidencia no exercicio 2020 concretáronse na planificación do curso 2019-2020, negociada cos órganos de representación do PDI e aprobada á súa vez polo Consello de Goberno na sesión do 26 de abril de 2019.

En relación co Persoal de Administración e Servizos, está pendente aínda de aprobar polo Consello de Goberno o Plan de PAS 2019-2022 medidas, que actualmente están sendo negociadas:

- Renovación do persoal a través da execución de ofertas de emprego público pendentes
 - Promoción do persoal a través de procesos de promoción interna vertical
 - Revisión da Relación de Postos de Traballo (RPT)
 - Unificación do réxime xurídico do persoal
 - Desenvolvemento dun novo modelo de carreira profesional
- Para explicar a variación neta do capítulo II, Gastos correntes, indicamos as causas principais que as motivan:

- i. Redúcense en xeral un 10% os gastos correntes, tanto nas partidas que se xestionan nos centros como nas de servizos centrais (agás os contratos vixentes non minorables), o que equivale a 300 mil euros.
 - ii. Tamén se prevé un aforro nas partidas centralizadas de limpeza e de mantementos derivado do cambio do modelo de xestión . No primeiro caso a través do recurso a un medio propio para a prestación do servizo o que xerará un aforro fiscal ao non ser aplicable o IVE e tamén un aforro derivado do beneficio empresarial que contemplan os contratos administrativos. No segundo caso licitarase un contrato integral que integre todos os pequenos contratos de climatización, fontanería, saneamento e electricidade así como os de gas e gasóleo. Permitirá xerar un aforro no gasto corrente actuando sobre as infraestruturas para reducir os consumos. O aforro previsto por estas dúas medidas cífrase nun 450.000 euros no exercicio 2019.
 - iii. Pola contra contéplase un incremento xa mencionado (total aproximado 565 mil) pola dotación no orzamento inicial de partidas para a Universidade de Verán, os créditos descentralizados por xestión de espazos, os créditos específicos por mecenado e os créditos específicos por actividades formativas e divulgativas de curta duración.
 - iv. Prevese un incremento no crédito inicial dalgunhas unidades, que ata o de agora se ía suplementando con ingresos recibidos ao longo do exercicio por 80 mil (CLM, Servizo de Publicacións, SERVIMAV, etc). Isto obedece a unha mellor previsión dos ingresos iniciais.
- Os orzamentos do 2020 apostarán polos institutos de investigación. O proceso de reformulación dos institutos de investigación da USC comezado en 2016 e rematado no 2019 implicou a desaparición de varios institutos, a reformulación de outros e a renovación das liñas de investigación, gobernanza e comités científicos externos.

Este proceso culmina cunha estratexia de apoio aos Institutos de Investigación recollida na Programación Plurianual da USC (2019-2022) aprobada polo Consello de Goberno e o Consello Social. As accións encamiñadas ao fortalecemento dos institutos recóllense en cinco liñas,

 - Fortalecemento estrutural
 - Desenvolvemento da Axenda Científica e obxectivos colaborativos

- Impulso á Internacionalización
- Apoio á xestión e captación de Talento
- Apoio ás iniciativas de visibilización dos Institutos

Xorde, polo tanto, a necesidade de propor un programa piloto de accións encamiñadas ao fortalecemento dos institutos no 2020 en liña coas accións indicadas e que estará dotada con 230.000 euros.

- Tamén se realizarán actuacións singulares encamiñadas á mellora docente, de infraestruturas e equipamento nos graos de Robótica, Medicina e Empresa e Tecnoloxía co obxectivo de mellorar a súa difusión, a formación do profesorado que o imparte, as prácticas de laboratorio e a adecuación dos espazos nos centros que acollen eses graos. Esta acción estará financiada pola Xunta de Galicia cun importe de 237.000 euros.
- O capítulo IV experimenta un incremento debido principalmente ás seguintes cuestións:
 - Dúas partidas para convocar axudas comprometidas nos legados de Nicolás Peña e César García Oro, que suman un total aproximado de 150 mil euros
 - Incremento aproximado de 150 mil euros para todas as estruturas que quedarán integradas no Consorcio Interuniversitario do Sistema Universitario Galego (CISUG), que estiveron incorrectamente estimadas en 2019 e anteriores: CIUG, Bugalicia e CIXUG
- O capítulo V prevé un crédito para o Fondo de continxencia de 500 mil euros (1 millón menos que en 2019)
- No capítulo VI as principais variacións responden a:
 - Crédito de 3,03 millóns para as actuacións de eficiencia enerxética financiadas polo INEGA nun 80% (polo tanto, con recursos propios, 606 mil euros)
 - O crédito para o funcionamento dos departamentos increméntase en 100 mil euros con respecto ao exercicio anterior
 - Prevese un crédito de 100 mil euros para centros singulares e institutos de investigación, ligado ao mantemento ou mellora da marxe de cobertura dos seus custos, de acordo cos criterios da contabilidade analítica

- Incremento de 50 mil euros no crédito de funcionamento dos servizos da RIAIDT
- Redución de 350 mil na partida de actuacións en materia de persoal de I+D, coherente co incremento no capítulo I para os custos daquel persoal indefinido por sentenza xudicial.
- Incremento de 1 millón de euros nas actuacións de reparacións, ampliación e mellora dos edificios e instalacións, que se desagregan en:
 - Incremento na partida descentralizada para actuacións de RAM en 200 mil euros.
 - Creación dunha partida denominada Plan de Infraestruturas, cun crédito de 700 mil euros, para atender as necesidades das grandes actuacións en edificios puntuais, que non se poden resolver con simples actuacións de “reparación e mellora”.
 - Creación dunha partida específica, cunha dotación de 100 mil euros, para actuacións de RAM en residencias e colexios maiores
 - Minoración na partida de obra RAM centralizada en 606,23 mil.
 - A contribución con fondos propios (606,23 mil) para as actuacións xa mencionadas de eficiencia enerxética, financiadas polo INEGA nun 80%.
 - Incremento de 300 mil euros nas partidas de fondos de I+D, en función do gasto de 2019 e as previsións de captación de fondos externos para 2020

Novidades máis importantes nos gastos	Contía
Plan para o PDI	720.000
Plan para o PAS	700.000
Plan para o persoal contratado con cargo a actividades de I+D	350.000
Fondo para imprevistos	500.000
Dotación de crédito aos departamentos	250.000
Apoio aos institutos de investigación	230.000
Recursos para a mellora docente (actuacións singulares)	237.000
Dotación de crédito aos centros para obra RAM	1.000.000
Plan de Infraestruturas	700.000
Obra RAM en residencias e colexios maiores	100.000

Obras de mellora da eficiencia enerxética (INEGA) ^o	606.000
--	---------